

COORDINADORA DE COLLES DE GEGANTERS I GRUPS DE GRALLERS
DE LES COMARQUES MERIDIONALS DE CATALUNYA

La Coordinadora de Colles de Geganters i Grups de Grallers de les Comarques Meridionals, que actualment reuneix cent colles de gegants, **“va néixer fa setze anys amb la intenció de descentralitzar i atorgar més pes a les comarques tarragonines”**, tal com explica Teresa Mariné.

Els gegants, aquelles figures dansaires de mides immenses tan característiques de les festes populars dels països de cultura catalana, van néixer lligats a la festa del Corpus Christi amb clares connotacions jeràrquiques –i segurament com a vestigis del poder que la classe terratinent havia tingut durant la societat estamental en segles passats: **“En un primer moment, representaven els senyors feudals.”** Després, però, han anat introduint-se en les celebracions de caire laic i han anat incorporant tot tipus de figures, moltes vegades inspirades en l'activitat econòmica o altres elements característics de la població: Els gegants, en aquest sentit, serveixen de vehicle per mostrar **“les nostres tradicions més arrelades i per donar informació sobre quina ha estat la forma de vida pròpia de cadascuna de les poblacions catalanes en èpoques anteriors.”**

Un complement indispensable per als gegants és la figura dels grallers i dolçainers, al so de la música dels quals ballen. Aquests músics generalment entonen melodies i cançons populars catalanes, tot i que molts gegants tenen ball i música pròpia, composta expressament per a aquests peculiars dansaires.

Els gegants no han volgut defugir dels avantatges que podien comportar els avenços moderns, la qual cosa ha permès que aquestes figures **“actualment es fabriquin de fibra de vidre, fet que determina que siguin força més lleugeres.”** No obstant això, la seva alçada continua sent excepcional: **“Els gegants medeixen al voltant dels tres metres i els gegantons fan entre un metre i mig i dos metres.”**

En el moment de la seva creació, la Coordinadora de Colles de Geganters i Grups de Grallers de les Comarques Meridionals de Catalunya es proposava, a banda de la recuperació d'aquesta festa, un tant oblidada en certs indrets del nostre país, els objectius següents: **“Des del principi ens vam proposar d'organitzar un calendari de trobades, que majoritàriament solen tenir lloc durant l'estiu –època de l'any en què més festes majors se celebren–, per tal de donar a conèixer els dies i els llocs d'aquests aplecs.”** Desgraciadament, **“algunes poblacions no comptem amb una colla portadora dels gegants pròpia i per tant no poden sortir al carrer a participar de la festa.”** El calendari de trobades es fa públic **“a l'assemblea general que se celebra a finals d'any.”**

En un segon estadi, la coordinadora es va plantejar un repte, **“el d'editar una revista. Primerament va ser un full informatiu; després va esdevenir un butlletí que en les primeres edicions es fotocopiava i que després es va imprimir en blanc i negre. Li vam posar el títol de Terra de Gegants.”** En aquests moments, la revista **“presenta la portada en color i**

una compaginació professionalitzada.” Aquesta publicació té sis-cents exemplars de tirada que es distribueixen entre els associats i els subscriptors (com biblioteques, ajuntaments, altres entitats interessades o particulars). A part de contenir informació relacionada amb les colles, com cròniques de trobades, celebracions, etc., també incorpora altres continguts de tipus cultural.

La tercera fita assolida per aquesta entitat fou l'organització d'una festa anual dedicada als músics que acompanyen els gegants, l'Aplec de Grallers. **“El lloc de la festa de l'aplec no és pas arbitrari, sinó que segueix l'ordre alfabètic de les comarques. Cada any l'estendard de la coordinadora i la nostra gralla de plata es passen, en la festa de traspàs, de la colla que ha estat la darrera entitat amfitriona a la que ho haurà de ser a partir d'ara i per un any. En aquesta festa solament hi són presents els gegants de la localitat, que actuen com a amfitrions.”** Una altra realització de l'associació ha estat **“la creació d'una pàgina Web.”** Aquest document conté **“fotografies i informació de totes les colles que conformen la coordinadora, així com la revista i partitures de músiques.”**

Més tard, aquesta coordinadora va emprendre un repte important, l'organització **“d'una cercavila fluvial de gegants que va baixar de Móra d'Ebre fins a Xerta i de Xerta fins a Sant Jaume d'Enveja, per finalitzar via carretera a Sant Carles de la Ràpita.”** Teresa Mariné no dubta de qualificar aquesta experiència com a **“irrepetible. Hem de pensar que els gegants pesaven entre 35 i 100 kg cadascun, i que durant els dos dies que va durar el descens hi van participar més de quaranta parelles que baixaven en dues plataformes especialment habilitades per a l'ocasió.”** A més a més, durant el seu trajecte, els gegants van estar envoltats de barques amb grallers, dolçainers i membres de les colles que amb la seva música amenitzaven la baixada. En aquesta mateixa línia, també van **“organitzar una obra de teatre, basada en un text de Pitarra i música de La Trinca, en què els actors eren gegants, així com una partida de dames de gegants contra gegantes.”**

El balanç de la feina feta no pot ser més positiu. Han aconseguit fins al moment accomplir tots els reptes que s'han proposat i, especialment, el més important de tots: la diversitat de participants. **“En les nostres colles hi ha gent de totes les edats. En aquest fet, hi ha contribuït el nostre tarannà obert i conciliador. Per a nosaltres el més important no són les formes, sinó el compromís amb una cultura.”** Tot i aquest balanç positiu, saben que cal encara aplegar més esforços i treballar de valent per salvaguardar i potenciar les nostres tradicions i festes populars. **“La nostra finalitat ha estat des del primer dia treballar pel món geganter, és a dir, procurar que aquesta tradició no es perdi i que cap gegant no quedi cobert de pols a les golfes d'un ajuntament, sinó que surtin al carrer i que s'interrelacionin amb altres gegants i amb els ciutadans petits i grans que gaudeixen de les seves festes”**, conclou la portaveu de la Coordinadora.

Fotografia cedida per T. M.

“La nostra finalitat és treballar pel món geganter, procurar que la tradició no es perdi i que els gegants surtin al carrer, s’interrelacionin amb altres gegants i amb els ciutadans que gaudeixen de les seves festes”

Jaume Alsina,
 Ramon Cortés,
 Enric Vidal,
 Agustí Barceló,
 Carme Piqué,
 M. Teresa Mariné,
 M. Antonia Mediavilla,
 Rosa Mestre,
 Cristina Montserrat,
 Alex Pesquero,
 Ramón Cros,
 Francesc Xavier Ortíz,
 Oriol Saludes.

Coordinadora de Geganters i Grups de Grallers

Comarques Meridionals